

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4,22.

(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... 840 Lej

Fél évre ... 420 Lej

Negyede évre ... 210 Lej

Hónaponta ... 70 Lej

Hír- és díjszabás szerint

Eg. szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

A barnák...

Abd el Krim, aki ma a legaktívabb ember, akinek a fényképét annyiféle pozitívban közlik a világ illusztrált lapjai, közeledik már Fezhez, közeledik a világhistóriához. Ez az Abd el Krim ott diákoskodott Párisban a Quartier Latinban, tisztviselő volt a francia külügyminiszteriumban. föltötte hatósága valamilyen rendtelenség miatt elbocsátotta, sőt le is csukatta. Időközben még gyarmati hivatalnok is volt Marokkóban és még az is megtörtént vele, hogy francia gyarmati rendőrök megverték. Abd el Krim akkoriban bosszút esküdött a franciákra. A gyarmati rendőrség kinevelte őt bosszújával együtt, mert ott a tropikus vidéken igazán nem sokat jelent egy bennszülött, egy barna esküdzése. Azután az Abd el Krim egy kis, köpcös, fantáziátlan arcú férfi. Olyan ugynevezett sablon-ember, minden tűz és szenvedély nélkül. És ma mégis lángban ég Északafrika, ezerszámra hullnak a forró afrikai homokba holtan és sebesülten a francia fiúk és Abd el Krim, az egyszerű kis köpcös gyarmati hivatalnok közeledik Fezhez és kergeti maga előtt a franciákat.

Vagy talán nem is lett volna Abd el Krim a francia főnhatóságra nézve ennyire végzetes, ha most három hete azt a szerencsétlen bombát le nem hajítja a francia pilóta Taza város környékén a törzsek vásárra közé, ahol lovat, juhok, szőnyeget, ruhát vásároltak a fölkelők a semleges törzsek től. Ettől a bombától ugrottak talpra a fatális álmaikban heverésző törzsek: a semlegesek és francia-barátok egyaránt. Ezért vesz el hát a francia Afrika? A barnák felkeltek és kimondották az ígét: Marokkó az araboké, sőt még kimondották azt is: Afrika az afrikaiaké. És mindez Abd el Krim megbotolásáért, a békés törzsekre vetett bombáért talán? Nem. A barnák fel akarnak szabadulni, elég volt nekik protektorátusból, a francia gyarmati politika áldásából, európai kultúrából és a sok satöbbiből, amivel Franciaország megörvendeztette a barnákat. A barnák nem kérnek többé ebből az örömből, ezentúl már csak a maguk örömeire kíváncsiak. A barnák le akarják építeni a fehéréket a sárga Afrikában. Most már nekik is van fény-szórójuk, telefonjuk, rádiójuk, repülőgépjük, ágyujuk, meg van beünük a mi kegyetlenségünk is, minden, amivel fölbükk kerekedtünk volt mi, fehérék. Mi fehérék: a kik pirosak vagyunk, egyik a vértől, másik a szégyentől.

A király üdülése. — Fellángolt a harc Spanyol-Marokkóban is. — Abd el Krim döntő csapásra készül a franciák ellen. — Ujjong a kiűritett Ruhrvidék. — Az aradi mintavásár művészi programja. — A rokkant bankár tragédiája. — Elítélték a majom-pör vádlottját. — Mentik Valerián alezredes gyilkosát. — Rablóbanda a Hegyalján. — Egy lelkes tragikus halála. — Amerika háborúja készül Japán ellen. — Nagyszerűnek ígérkezik a termés.

Osszeült a román—orosz vegyes bizottság.

(Bucuresti, július 22.) Az ukrainai Maiacban ma ismét összeült a román—orosz vegyes bizottság, amely meg fogja vizsgálni a legutóbb előfordult határincidentekeket. A bizottság munkájának napirendjén szerepel többek között a román és orosz határőröknek egy csempészbanda üldözése körül keletkezett incidense valamint az orosz flotta lényesróinak tegnap jelentett ügye.

Románia

rendezi külföldi adósságait

Duca külügyminiszter jegyzéke az Egyesült-Államokhoz.

A háborus adósságok kérdésének olintézése után külföldi kölcsönt vesz fel a kormány.

(Bucuresti, július 22.) Duca külügyminiszter tegnap közölte az Egyesült-Államok bucaresti-i követével, hogy Románia a maga részéről is kívánja az Amerikával szemben fenálló adósságainak rendezését. Ezért rövid időn belül bizottságot küld Washingtonba. A bizottság Eftimiu Antonescu vezetésével augusztus végén indul utnak. Az Argus szerint Románia negyven millió dollárral tartozik Amerikának. A lap hangsúlyozza, hogy Duca külügyminiszter beszédének nagy fontosságát kell tulajdonítani, mert ezzel a kormány feladta eddigi álláspontját, amely szerint a tartozások ügyét összefüggésbe hozta a jóvátétel kérdésével. Nagyfontosságú a külügyminiszter jegyzéke már azért is, mivel az amerikai tartozások kiegyenlítése után sor kerül a többi államokkal szemben fenálló adósságok kifizetésére. Az Argus megállapítja, hogy Románia Angliának huszonhárom millió font sterlinggel, Franciaországnak egy milliárd arany frankkal, összesen tehát mintegy két milliárd arany frankkal tartozik.

Ezzel kapcsolatosan a Radort a legilletékesebb helyről felhatalmazták annak a közlésére, hogy a kormánynak a háborus adóssá-

gokra vonatkozólag az az álláspontja, hogy Romániának ezeket az adósságait meg kell fizetnie. Ez azonban nem történhetik meg előbb, amíg a szövetségesekkel együtt pontosan meg nem állapították, milyen nagyságu összeget kell Romániának a volt ellenséges hatalmaktól kapnia, háborus jóvátétel címén. Csak akkor, amikor Románia ezt az összeget ismeri, akkor fogja az erre vonatkozó mérleget elkészíteni. Ha a kormány ebbe a helyzetbe kerül, akkor fogja az adósságok megfizetésére vonatkozó előterjesztését megtenni. Addig az ügyet előkészítik, Bratianu Vintila pénzügyminiszter máris intézkedett, hogy a szükséges adatokat összeállítsák.

Bratianu Vintila pénzügyminiszter a szövetségesekkel, külföldi útján erről a kérdéssel tárgyalni fog. Amíg egy esetleges külföldi kölcsönt illeti, hivatalosan kijelentik, hogy Bratianu Vintila pénzügyminiszter csak akkor fog külföldi kölcsön iránt tájékozódni, ha a háborus adósságok kérdése már rendeződött, mert csak akkor állapíthatja meg, hogy a kincstár helyzete megengedi-e, hogy Románia egy nagy külföldi kölcsön terheit magára vállalhatja-e?

A pénzügyminiszterium csalóját mindenütt keresik.

(Bucuresti, július 22.) A pénzügyminiszteriumban történt óriási sikkasztás ügyében még mindig folyik a nyomozás a legnagyobb erélyvel. A megszőkött Damboviceanu eddig még mindig nem került meg és a rendőrség fáradozását eddig még nem koronázta siker. Az éjszaka folyamán olyan adatok kerültek a rendőrség birtokába, hogy már biztosra lehetett venni a vakmerő sikkasztó kézrekerítését, azonban Damboviceanu ugylátszik értesült arról, hogy tartózkodási helyét felfedezték és megszőkött rejtekhelyéről. A rendőrség tegnap letartóztatta Natalia Oprean asszonyt, a sikkasztó barátnőjét. Bucuresti tudósítónk este jelenti telefonon: A pénzügyminiszterium járadékpapír-hamisítójának, Damboviceanunak kézrekerítése ügyében erélyesen folyik a nyomozás, de eddig nem sikerült nyomára akadni. A rendőrség ma délelőtt házkutatást tartott a sikkasztó özvegy édesanyjánál, minden pozitív eredmény nélkül. A pénzügyminiszteriumban lázasan folyik az értékpapírok átvizsgálása, hogy pontosan megállapítsák az eltűnt értékpapírokat.

Nem üldözik az idegen szakmunkásokat.

(Bucuresti, július 22.) Chirculescu közmunkaügyi miniszter kijelentette a Rador távirati ügynökségnek, hogy a Romániában tartózkodó idegen szakmunkások tartózkodási engedélyeinek revíziójára vonatkozó rendelkezés csupán preventív intézkedés, a mely egy esetleges munkanélküliségre vonatkozik. A revízió azonban egyuttal biztosítani kívánja az itartózkodó külföldiek ittmara dását. A revízió kötelezővé teszi, hogy az állandóan Romániában letelepedő szakmunkás helyzete tisztáztassék és módot akar nyujtani, hogy a szakmunkások zavartalanul itartózkodhatnak. A felülvizsgálás után ezért hosszabb tartamu tartózkodási engedélyt adnak ki, nem pedig csupán három-három hónapot, amelyet esetről-esetre meg kellett hosszabbítani s amely állandó nyugtalanságot hagyta a szakmunkást a jövőt illetőleg. A revízió azonban módot nyujt arra is, hogy azok a szakmunkások, akiket a bizottság visszautasított, jogorvoslattal élhessenek a munkaügyi miniszterium melletti működő bevándolási bizottsághoz. Semmi esetre sincsen arról szó, hogy szakmunkásokat az országból kiutasítsanak, vagy hogy az idegen munkások ellen üldöző rendszabályokat léptessenek életbe.

Ének, tánc, dal az aradi mintavásáron.

Augusztus hó első tíz napjának művészeti programja. — Marcus István színházeti főfelügyelő nyilatkozata.

(Sz. Indótitókól.) Az augusztus hó 1-én megnyitó aradi nemzetközi mintavásárra már hetek óta lázasan folynak az előkészületek. A vásár rendezésére minden módon gondoskodtak arról, hogy a mintavásár minél impozánsabb legyen és a résztvevőknek a szak-szerű kiállításokon kívül szórakozást is nyújtson. E célból jelenleg Aradon tartózkodik Marcus István, nagyváradi színházeti és színházeti főfelügyelő, aki a mintavásár művészeti és kulturális programjának rendezője. Marcus főfelügyelő a mintavásár kulturális részéről a következő érdekes információkat adta:

— A mintavásár kulturális programját véglegesen tulajdonképpen egy külön bizottság állítja össze, amelynek tagjai: Mateescu István, az aradhegyaljai villamosvasút részvénytársaság vezérigazgatója, egyben az aradi mintavásár elnöke, Zima Tübor, Arad város országgyűlési képviselője, dr. Olasz Pál a mintavásár titkára és én. Nagyjában azonban már most is vázolatomban a teljes programot. A bizottság a kulturális előadások programját kettéválasztotta és a színházeti részek kivételét Gróf László oradeamarei és Fekete Mihály aradi színházvezetőknek bízta. A tíz napra terjedő és mindegyben nagyvárosias, elsőrangú szórakozások programját magának tartotta le a kulturális bizottság. Ez a program részben különféle zenei koncerteket, hangversenyeket, román színelőadásokat, opera előadásokat, valamint román és magyar irodalmi matinékat foglal magában.

— A nagy megnyitó ünnepély augusztus hó 1-én este lesz a Kultúrpalotában, amelyen a mintavásárt megnyitják és ezzel együtt a művészeti és kulturális előadások egész sorozatát is. A megnyitó Mateescu mintavásári elnök beszédével kezdődik, majd két román és két magyar író tart értekezést és irodalmi felolvasást. Cotrusné-Szántó Erzsike zongoraművésznő zongoraszóval és az aradi „Gutenberg” nyomdász-dalkör énekek szerepel. A koncertek és hangversenyek további során az „Armonia” román dal-egyesület, az aradi Filharmonikusok egyesülete, az aradi, timisoarai és oradeamarei színházai és városi zenekarok szerepelnek. — Részt vesz a programban Bucur restából teljes esti szerepléssel Románia legnövösebb vonósnegyese a „Regina Maria”-quartett is. Ennek Notara, Popovici, Eucovicci és Krańick a tagjai. Továbbá Niculescu baritonista és Hofmann Magda mezzoszoprán színtén egész esti előadást betöltő műsorral hangversenyt adnak. A román írók irodalmi matinéja augusztus 2-án, a magyar íróké pedig 9-én lesz, amelyek az ország legismertebb novellaszíntén kiállításai szerepelnek.

— Hogy részleteket is közöljék a koncertek programszámaiból, az aradi Filharmonikusok programján például Beethoven: Coriolan nyitánya szerepel. Az augusztus hatodik koncerten Enescu: Első román rapszódiaja

vonós és fuvós zenekarokkal, Csajkovszky: B-moll zenei hangverseny, Cotrusné-Szántó Erzsike zongoraszó, a nagyváradi színházi zenekar és az aradi filharmonikusok együttese Wagner: Mesterdalnokok-ját adja elő. A tízedik III-ik koncert számaiból kiemelem Csajkovszky: Caiss noisette suite-jét, Marcus Ritta operaénekesnő, szólószámát és Strauss: Frühlingstimmen-Walzer orchestrelőadását. Beethoven: Leonora című ouvertúrját. Ezen a koncerten a timisoarai városi és színházi zenekarok együttese játszik. Valamennyi zenekart Gellert Pál, az aradi színház karnagya vezényli. A koncertek és irodalmi matiné a kultúrpalotában folynak le. A rendezőség gondoskodik délelőtti és délutáni kulturális programokról, térzenekekről, stb. is.

A színházi előadások — úgy a magyar, mint a román — a nyári színtéren lesznek megtartva. Az arad-timisoarai színházakat összesen tagjai kivül Karácsonyi Ily

cláji, Pintér Böske brassói, Horváth Mici oradeamarei prímardonnák és több kiváló bonyviván szerepel. Az előadások műsorát holnap állítjuk össze. A nagyváradi teljes opera-ensemble két előadásban játszik a mintavásár tartama alatt. Szmetana: „Eladott menyasszony” és dr. Kienzi: „A biblikus ember” című operát kerülnek bemutatásra. Az oradeamarei román színház együttese a „Furul comitel” című darabban játszik. A magyar színelőadásokon minden valószínűség szerint Beregi Oszkár világhírű magyar színművész is részt vesz, akit a mintavásár rendezősége szintén meg-bívtat szereplésre.

Közülünk mindenki azon van, hogy a vásár ne csak kereskedelmi, ipari és közgazdasági szempontból legyen országos jelentőségű, de a kulturális vonatkozásai is a legmagasabb szinten álljanak, mert csak így van remény, tökéletes erkölcsi és anyagi sikerre. A kulturális bizottság egyébként holnap délelőtt folyamán ülészik, amikor is véglegesen megállapítják a művészeti, kulturális és szórakoztató ünnepek és előadások precíz programját.

Ujjong a felszabadult Ruhrvidék.

Megkezdődnek a tárgyalások Francia- és Németország között a biztonsági paktum ügyében.

(Páris, július 22.) A biztonsági paktum megkötésének kérdése a német választójegyzéknek a szövetséges kormányokhoz való megérkezését követően aktuális lett. Londonban az a felfogás alakult ki, hogy a jegyzék békulékony hangjával és minden polemikától való tartózkodásával alkalmas arra, hogy a határok rövidesen és barátságos uton eszmecsereire iljenek össze. A párisi jobboldali sajtó is elismeri, hogy a jegyzék nem állít határozott követeléseket a francia jegyzékkel szemben és így a tárgyalások megkezdésének már nincsen akadályai. Briusszel jelen tes szerint a belga, a francia és a német vélemények megegyez-

nek abban, hogy a még fennálló nehézségeket a népszövetségi egyezségokmány hatályosságával lehetne megoldani, feltéve, hogy Németország a többi nemzetekkel egyenlő jogok és kötelezettségek mellett lépjen be a Népszövetségbe. — *Mainból táviratozzák:* A francia és a belga csapatok a megszállt német területek kiűrését ma tovább folytatták. Ma Buer, Starkgrade és Diskalen városokat, hagyták el a megszálló csapatok. A lakosság mindent nagy örömmel fogadja a bevonuló német hatóságokat. Incidens a kürtések alatt eddig egyetlenegyszer sem fordult elő.

Mentik

Kosztka István dr.-t. Új tanu jelentkezett Valerian alezredes meggyilkolása ügyében.

(Budapest, július 22.) A négy évi fegyházra elítélt dr. Kosztka Istvánt — mint ismeretes — meg-rongált egészségi állapotára való tekintettel szabadlábra helyezték. A nagy dráma főszereplője a táblai főtárgyalásig élvezi csak szabadságát, azután le kell töltenie büntetését, akár megváltoztatja a felelősségi bíróság az ítéletet, akár helyben hagyja. A rejtélyes ügynek mára különben új és érdekes fordulata támadt. Jelentkezett egy koronatanu, akit a tárgyaláson nem hallgattak ki és akinek a vallomása a felelősségi tárgyaláson egészen más megvilágításba helyezheti a rejtélyes drámát. A tárgyalás utolsó napján, amikor a bíróság ítélethozatalra vonult vissza, előkerült egy asszony aki hangosan siránkozva mondogatta a körülállókra:

— Jaj Istenem, hiába utaztam volna olyan hosszú utat. Mi lesz szegény Kosztka Istvánnal! Talán még el is itélik.

Az asszony elmondotta, hogy másnap elbeszélte az esetet gazdasági úrnak, a kegyelmes úrnak, az a rendőrséghez utasította, de ő félt a sok hircs-burcától és így nem tett vallomást. Közben el is utazott Budapestről és csak most értesült a főtárgyalásról, de erről sajnos, kérezt a vallomást jelentették Langer törvényszéki elnöknek, aki azt a tanácsot adta, hogy közöljék az esetet Kosztka védőjével, az majd felhasználhatja a táblai főtárgyaláson. Kosztka ügyvédje már bejelentette, hogy az új tanu vallani fog a táblai tárgyaláson és reméli, hogy ez az új vallomás más fordulatot ad az ügynek és a bíróság megállapítja a jogos önvédelem fennforgását.

A bankár tragédiája.

Öngyilkosság, vagy véletlen szerencsétlenség.

(Budapest, július 22.) Tragikus eset történt Budapesten egy ismert magánbankházban. A Sebesbankház szolgája revolverkölcsre lett figyelmes és besietett Sebes Árpádnak, a bank egyik tulajdonosának a szobájába, ahol rémes látvány tárult elébe. Sebes Árpád íróasztala mellett feküdt a földön és a melléből vastagon bugyogott a vér. Oriási tömeg verődött össze a bankház előtt és hamarosan előkerült egy rendőr is, aki a kapu előtt várakozó autót kérte kölcsön és azon beszállította a fiatal bankkárt a Rókus kórházba. A kórházban megállapították, hogy Sebes Árpádnak olyan súlyos tüdőlövése van, hogy életbenmaradásához kevés a remény. A látogatási idő elmúlt, amikor a kórházba érkezett édesapja, de tekintettel a beteg súlyos állapotára, megengedték neki, hogy beszéljen vele. Sebes Lipót azonban nem beszélhetett a fiával, mert az a súlyos vérvesztéstől amúgyra elgyengült, hogy egy szót sem tudott szólni. Később amikor valamivel jobban lett, a megjelent rendőrtisztek azt mondták, hogy régi szolgálati revolverét tisztogatta és az véletlenül sült el. Sebes Árpád a jövevő Sebesbankház társtulajdonosa volt az édesapja mellett. A háborút mint tiszt kiűrdötte végig, számos kitüntetés is szerzett, de az egyik lábát elveszítette és mulábbal tért haza. Súlyos idegbajt is szerzett és nem tudott beleilleszkedni a polgári élet kereteibe. A múlt esztendőben meghalt az édesanyja és ez való-sággal buskomorra tette őt. Gyakran hangoztatta rokonai előtt, hogy öngyilkos lesz, akár azonban a neurastheniás fiatalkorban kijelen-téseit nem vették komolyan. Anyagi gondjai nem voltak és így ennél kevésbbé hittek kijelentése komoly-ságában. Sebestülésének tanulni nem voltak és így el kell fogadni vallomását, amely szerint véletlen szerencsétlenség áldozata lett.

Az asszony elmondotta, hogy Bendes Istvánné, Tóth Erzsébet a neve és szeptember 30-án, a gyilkosság napján még szolgálatban állott Tósz Gyula volt kultúrminiszternél. Kapuzárás előtt lement sétálni a Rókus Sziárd-uccába, ahol akkoriiban igen kevesen jártak. Egyszerre szembejött vele egy katonatiszt, aki kardját hóna alatt vitte, utána néhány lépéssel egy civil ember haladt kalap nélkül, felöltőben. Egyszerre furcsa párbeszédet hallott a két ember között:

— Zsiga te megszegtél a becsű letszavadat — mondtotta a civil a tisztnak, de olyan nyugodtan, hogy eleinte tréfának tartotta a dolgot. Erre a tiszt durván ráordított a civilre: Fordulj vissza pá-masz! Nem félek téded!

Tóthné határozottan kijelentette még:

— Biztosan emlékszem, hogy a tiszt a hátsó zsebéhez nyúlt, mintha revolvért akarna kirántani és a civil ur erre a mozdulatra kirántotta zsebéből a revolvért s háromszor a tiszt felé lött, aki meg-tántorodott és végigvágódott az uccán.

A Cadum eözema elleni Kenöcs

Alkét évek óta vesztegetésben szenvednek, rák és álmatlanság visszakapják, ha a Cadum-kenöcsöt használják. Alkét eözemán vagy más börtönben szenvednek, vegyének egy doboz Cadum-kenöcsöt. Az rőtten vért vet a vesztegetésnek, a bőr minden gyulladását és dagadtat enyhíti vagy gyógyítja. Használata nagyon hatásos orvász, rüh, reszelés, fű, furunkulus, borsotások, hemoroidok, var, kopaszág, cekek ellen. Gyógyszertárakban és drogériákban kapható. Engros a Standard-drogéria Rt. Budapest.

Szökevény szerb tiszt.

Romániába szökött egy szerb százados.

(Saját tudósítónktól.) A valkányi csendőrség tegnap reggel elfogta Jovánovics Milorádot, a nisi 17. gyalogezred századosát, aki egyenruhában átszökött a határon. Kihallgatása folyamán a szerb kapitány előadta, hogy ezredparancsnokával csúnyán összetűzött és súlyos függelékért követelt el. A büntetéstől való féltelmében megszökött ezredétől és átjött a határon. A valkányi csendőrség a megszökött szerb kapitányt behozta a timisoarai térparancsnoksághoz. Ott kihallgatás után szabadon bocsátották ugyan, azonban állandó katonai felügyelet alatt marad addig, míg ügye teljesen tisztázódik.

Elhalasztották

a Lederer-féle árverést.

A kiváncsi tömeg zugolódva fogadta a „szenzáció“ elmaradását.

(Budapest, július 22.) Több mint kuriozum, több mint babona, valami tudatalatti szadizmus, vagy legalább is nagy foku hisztéria kell ahhoz, hogy összegyűljön ötven-hatvan ember a Tölgyfa-ucca négyes számú ház elé és rálicitáljon a szerencsétlen Kodelka vérevel összefecskendezett butorokra. Hogy bekukkantson a dohszagu éléskamrába, ahol bizonyára akad még egy vér-rozsdás, pókhálótól rejtett balta, hogy felemelgesse a hálószoza ágytakaróját és valami székszuális gyürődés után kutasson, hogy végig tapogasson a vérfoltos díványon, ahol utolsót rugott a halántékon lőtt szerető.

Reggel nyolc óra. A Margit-körutal párhuzamos Tölgyfa-uccában ismét szokatlan élénkség uralkodik: ma reggelre tüzték ki a gyilkos Lederer-pár butorainak és egyéb ingóságainak folytatólagos árverését. A „vérszagra gyűlt“ tömeg már hétkor ellepte a hirhedt várt négyes számú ház környékét és türelmetlenül topognak a zárt kapu előtt, mind hangozban követelve az árverés megkezdését. Fontoskodó arccal lépnek be a titokzatos házba a hivatalos urak, a közönség előtt azonban csak nem akar a kapu megnyitni. Félkilencre jár az idő, amikor végre kiakasztanak a kapura egy sebtében megírt cédulát, hogy az árverést el kellett halasztani, mivel a kerületi végrehajtónak tíz óra után máshol volna fontosabb elfoglaltsága, már pedig ennyi idő alatt ugysem lehetne „ittén“ végzezni. A tömeg dühös, bosszankodik az elmaradt szenzációért és a kapu alatt dr. Szilas a Kodelka-család jogi képviselője újságolja, hogy az „esettel“ kapcsolatos összes polgári perek megszüntek, a mennyiben közte és a Lederer-család jogi képviselője között olyan megállapodás történt, amely szerint az önkéntes árverésen befolyó összeg bizonyos része a Kodelka-családot fogja illetni, a fennmaradó összeg pedig a Lederer-családot.

A tömeg után egy gyászba öltözött öregasszony áll ki a kapuba: Lederer Gusztáv édesanyja: Összetört, fehérhajú matróna, tör-

delő kezekkel jajgat, sopánkodik, aztán fellöki a két kezét a levegőbe.

— A bestia! Az tette tönkre a fiamat, az tett tönkre mindnyájunkat! És most meg kellett érnem

Módosítják a választójogi törvényt.

Két javaslat körül összel a parlament elé.

(Bucuresti, július 22.) Még csak összel kerül a parlament elé az új választójogi törvény, a közönség még alig is ismeri a törvény lényegét, máris olyan hírek érkeznek, hogy a törvényen lényeges változtatásokat és módosításokat eszközölnek. — Bratianu lonel miniszterelnök mint belügyminiszter most egy bizottságot küldött ki, melynek az a feladata, hogy az általa kiadott utasítások értelmében a már benyújtott törvénynek számos szakaszát újból megszövegezzék és már ilyen megváltoztatott, illetőleg kiegészített szöveggel terjessze azt az új parlamenti ülészek elé. Ezzel

azt a szöveget, hogy rablógyilkosságért ítéltek halálra a fiamat, aki ha őlt is, azt is csak féltékenységből, a felesége felbujtására tette... de azt a bestiát is fel fogják akasztani!

egyidejűleg Marzescu igazságügy miniszter is kidolgozott egy egészen új szövegű választójogi törvényjavaslatot, melyet a módosításokkal megbízott bizottság szövegével együtt terjeszt az augusztus vége felé összeülő minisztertanács elé. Ezek szerint két választójogi törvényjavaslat lesz és a miniszterelnök választhat majd, hogy melyiket találja fontosabbnak és elfogadhatóbbnak. Arról azonban nem érkezik jelentés, hogy melyik javaslat lesz demokratikusabb és melyik tartalmaz több előnyt és jogot a kisebbségek részére.

Tömeges kiutasítások Romániában.

(Bucuresti, július 22.) A Manchester Guardian szerint Anglia bucuresti-i követe tiltakozott a román kormánytól az ellen, hogy számos angol állampolgár tartózkodási engedélyét megvonták, köztük olyanokét is, akik nagy pénzintézeteknél vannak alkalmazva.

Fellángolt a harc Spanyol-Marokkóban is

A rifkabilok döntő támadásra készülnek a franofák ellen. — Petain marsall mint békekövet Franciaországban. — Abd el Krim mellett tüntetnek a kommunisták.

(Páris, július 22.) A francia hadvezetőség optimisztikus hangú nyilatkozatban ismerteti a legújabb marokkói helyzetet. Egyes jelentések a felkelők vereségéről számolnak be, azonban más és nem hivatalos helyről származó jelentések szerint elkerülhetetlen, hogy a francia seregek rövidesen feladják Fezt, Marokkó fővárosát. A francia erősítések harcban való éreztetése csak augusztusban lesz éreztetendő, de a kabilok visszahívása akkor is igen nagy nehézségekbe ütközik majd, mert a terep rendkívül kedvez a felkelőknek. Politikailag sem tisztázódott a helyzet, mert a marokkói lakosságban állandóan folynak a harcok a felkelő érzelmi és a lojális lakosság között. A Daily News szerint Petain tábornoknak az a missziója, hogy egyrészt olyan békefeltételeket dolgozzon ki, melyeket mindkét fél elfogadhat, másrészt pedig a feltételek visszaállítására esetére biztosítsa a harcnak teljes erővel való folytatását. A békefeltételekre vonatkozóan általános instrukciója az, hogy Franciaország elismeri a rifitörzsek autonómiához való jogát, de követeli az autonóm rifterület teljes gazdasági feltárását a francia tőke privilegizálásával. Petain tábornokkal együtt Marokkóba érkezett Georges tábornok is, aki a világháborúban Foch tábornagy mellett a legfőbb tüzérségi tanácsadó volt. Ebből arra következtetnek, hogy nem biznak a békés megoldásban. Hivatalos jelentés szerint Franciaország és Spanyolország megbízottai a legközelebb adják át Abd el Krimnek azt a levelet, amelyben béketárgyalások kezdésére szólítják fel. Ez alkalommal közlik vele azokat az alapelveket, amelyek alkalmassak arra, hogy a tárgyalások meg-

induljanak. Rabati jelentés szerint Naulin tábornagy szintén odaérkezett, hogy Petain és Liautey tábornokokkal megbeszélje a helyzetet. Ellenőrizhetetlen hírek szerint Abd el Krimet Feztől északra, a fivéré pedig a spanyol fronton kisebb vereség érte. Ezzel szemben más hírek arról szólnak, hogy a rifkabilok Larrasche előtt gyűjtik össze csapataikat és ebből a körülményből arra lehet következtetni, hogy a rifek összeülőközésre készülnek.

Az United Press legújabb rabati jelentése szerint Ain Aishatól északra Taurir francia helyőrséget a rifkabilok teljes egészében elfoglalták teljes felszerelésével s élelmiszerkészletével együtt. A helyzet az egész környéken kritikussá vált. A rifek egyik útege erősen tüzelte az Alhuzemas öbölben levő francia torpedónaszádot, amely kénytelen volt elmenekülni. A rif tüzérek általános meglepetésre 15 centiméteres gránátokat használtak. Mig Marokkóban a rifek szorongatják a francia csapatokat, addig az anyaországban a kommunisták igyekeznek zavart támasztani a csapatok között. Montevyben a kommunisták fellázították a 23. gyalogezred Marokkóba induló katonáit. A kommunisták megtámadták az ellenkező tiszteket, letépték jelvényeiket és kitüntetésüket, az internacionálét énekelték és Abd el Krimet éltették. A verekezésnek a rendőrség vetett véget, de a kommunisták közül csak hatot sikerült letartóztatni. Madridi jelentés szerint a marokkói front spanyol szakaszain Fonda közelében rendkívül heves harcok dülnek. A djebel-törzs támadásait a spanyolok visszaverték és ellentámadásba mentek át.

Szökő-ár Aradon.

Ujból megkezdődtek a vízvezeteki csömosások.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap éjszaka tizenegy óra tájban rémitő bömbölés zúgott végig Arad város főcseréjén. Mintha valamelyik állatsereglegé, kiszabadult oroszianának éhordítását hallották volna a kávéházak vendégei, az uccák hűsölői; egy pillanatra megállott a vonó a cigányok kezében, a pincérek rémületükben elfelejtettek visszaadni és a vendégek egy része fizetés nélkül rohant ki a kávéházból. A hörgő, bömbölő, zúgó hangok pedig folytonos ismétlődéssel hullámozva terjedtek el a nyári éjszakában; mindenki rohant a hang irányába. A Minorita-templom közelében hatalmas sugárban szökött fel a vízvezeték vize. Időnként elcsendesült, alig emelkedett két-három méterre, de azután rémitő hangokat hallatva tört ki és elérte a negyvenméteres magasságot. Először azt hitték az emberek, földrengés pusztit Aradon. Voltak, akik a szökő-árról beszéltek, amely ezeket gyilkolt meg Japán partjain. Nem sokára azonban kiderült, hogy Kaufmann Kamil az aradi gépüzemnek igazgatója folytatja rendszeres éjszakai és békés csömosók munkáját. Hatalmas tömeg gyülekezett a gázir körül. Lassanként megnyugodott a nép és hamarosan megszületett az első tréfa. Egy ur jelentette ki hangosan, hogy 100 lejt ad annak, aki egy pohárral hoz neki az óriási erővel kitörő víztömegből. Egy szabad-ságos katona vállalkozott. Valahonnan egy pléh poharat kerített. De nem tudta célját elérni, mert a víz kidobta kezéből a poharat. Többen is jelentkeztek és mindnyájan bőrig ázva, a közönség élénk tetszése között eredménytelenül hagyták abba kísérleteiket. A Bratianu-ucca sarkán levő aknában is folyt a csövek öblítése. Dr. Robu János főpolgármester is megjelent a nem mindennapi látványosságnál. A gépüzemigazgató az aknából vizmintát hozatott fel. Eleinte sárgásszürke volta víz, később teljesen fekete lett és csak hajnal tájban kezdett lassanként tisztulni, hogy reggelig kristálytisztává váljon. Kaufmann Kamil gépüzemigazgató éjszakaról-éjszakára dolgozik, hogy a csövekből a mangánlerakódást kitakarítsa. Most egy új radikális módszert fedezett fel, a mellyel a tisztítást hamarosan befejezi és többé nem lesz szürke víz az aradi vízvezetékben. A csövek tisztítását komprimált levegő segítségével végzi, amely vízzel keverve hallatja azokat a rémületes hangokat. A vízművek kutjából, most már kifogálatlan kristálytisztá vizet szivattyúznak. Kizárólag a csövekben van a hiba és ha a csövek teljesen megszabadulnak a vas és mangántól, a tiszta kutvizet kapja a közönség. A vízművek holnaptól a városháza előtt kiállítanak néhány vízvezeték csövet, amelynek belsejét annyira ellepte az évtizedek óta lerakódott mangán, hogy alig egy centiméternyi nyílás maradt a 36 centiméter vastag csőben. Ennek a rengeteg mennyiségű mangánnak a kiutalása folyik most éjszakaról-éjszaka Aradon.

Nősülni akar

a mai kor ifjüembere.

Modern házassági hirdetés.
1925-ből.

Középtermetű, borotváltarcu, fiatalember vagyok. Unom a magányos életet és házasság céljából keresem oly háziasszonyt, fejedelemi megjelenésű és feltűnően szép fiatal hölgy ismeretségi, akiknek lélekteljesen baktisos termete legyen és primadonnaszertű karesu testalkatát házasságunk egész tartama alatt megőrizzze. Fortúnus láb, finom ivelésű boka szükségeltetik és elengedhetetlen kellék legyen két bársonyos, gondosan ápolott kéz, amelyeket szabad óráimban, ha erre gusztusom és kedvem szottyan, kedvvel és örömmel csókolgathatok. A plombált fogakat nem szeretem. Egészséges, porcellán fogazatnak vagyok híve. Az ajkón, amely ne legyen nagyobb, mint egy közepes földi eper, természetes legyen a „ruzs”. A hajzatra vonatkozólag semmi különösebb kívánalmam nincs azonfelül, hogy az ajánlatomra reaktáló és a fenti kívánalmaknak megfelelő hölgy valamely előkelő bubifrizuraversenyen első díjat nyert legyen. Nem szeretem a csiricsári öltözködést, tehát az a hajadon, aki nem tud párisian és a legújabb divat választékos izlése szerint öltözködni, már nem is jöhet számításba. Bolondja vagyok a zenének és jövődöbelimről alvatom, hogy ősz estéken, mialatt a kandalló mellett lehurryt szemmel ábrándozom, saját hangverseny-zongoráján kifogástalan művészettel klasszikus zeneszámokkal gyönyörködtessem. Az élet megtört és egészen savanyuvá tett, hizelkedő, kényeztető modorra van tehát szükségem és főként sok kacagásra, amely ezüst csengőhöz hasonlítson. Modern és klasszikus tánc tökéletes tudása szintén megkívánatik. Vacsora után szeretem az ebédőt olyformán átalakítani, hogy az asztal félrehozatik és a szőnyeg felszedése után részemre a parketten jövődöbelim által feltöltött adának elő felig elsőfőtített szobában. Az ajánlatokhoz kérem csatolni mindazon okmányok hiteles másolatát, amelyek igazolják az előkelő származást és a kimerítő vagyoni állapotot. Szüüllökkel, gyámokkal közvetve sem tárgyalok. A házasság céljából történő tisztességes ismeretség előtt utánanézendő, hogy meg van-e mindazon kellék, amelyek lehetővé teszik egy ötszobás lakás minden kényelemmel, perzsaszőnyegekkel és értékes festményekkel, valamint garantált iparművészeti bútortárgyakal való tökéletes berendezést. Ez természetesen csak a téli hónapokra vonatkozik, mert nyárra vidéki kastély igényeltem legalább ötholdas parkkal és szép halastóval, amelyben esetleg fürödni is lehet. Abba, ha kell, már most beleegyezem, hogy a városi lakás cselédszemélyzete nyáron a vidéki kastélyba helyeztessék át, tehát ott külön személynre nincs szükség. A hozomány kérdésénél fontos, hogy a megélhetésünkhöz szükséges havi apánás alapitókéje valamely semleges ország bankjában legyen letéve. Ez a bank lehet Svájcban is. Melleleg megjegyzem, hogy jelen pillanatban állás nélkül vagyok és kényelmi, valamint a je-

len időknél megfelelő gazdasági szempontból több öltönyöm nincs azonkívül, ami rajtam van, de ez teljesen mellékes, ha a fenti követelményeknek megfelelő ajánlat

akad. Szemölcsös vagy anyajegy reflektánsok nem lesznek figyelembe véve. Kalandornők és házasságközvetítők kíméljenek!

Lengyelország belép a kisantantba.

(Bucaresti, július 22.) Mint minden alkalommal a kisantant konferenciája előtt, most is az a hír terjedt el, hogy Lengyelország belép a kisantantba. A Lupta ezzel kapcsolatban azt jelenti, hogy a tárgyalások már nagyon előrehaladtak és néhány napon valószínűleg bekövetkezik, hogy Lengyelországot felveszik a három állam szövetségébe.

Árvízveszedelem Koreában és Indiában.

Hatezer áldozata van a koreai szökőárnak.

Tokioból táviratozzák: A koreai árvízkar eddig meghaladja a 80 millió yent. Az árvíznek 6000 halott áldozata van. A vízzel elárasztott területeken repülőgépeken szállítják az élelmiszert és a gyógyszereket. A nyomor leírhatatlan. 100 mozdony és 350 vasúti kocsi a vízbe zuhant. — Kalkuttából táviratozzák: Az indiai Chilkato körül levő tartományok a husz nap óta tartó eszések következtében víz alá kerültek. Az árvíz rengeteg kárt okozott és igen sokan a vízbe fulladtak.

ARATNAK...

Dal kél az ajkakon, serényen folyik a munka, jól fizet az élet...

(Saját tudósítónktól.) Az Ur hatalmas, a természet boldogságos, az ég kék és jószágosan tűz a nap. Nagy meleg-sárga táblák ringanak fölöttük jókedvű pacsirták dalolnak s a széles rozs mögött barnára sült az aratók arca. Nyomukban fáradt, vemhes keresztiek, méla kalangyák: az élet, a kenyér! A mezőn nagy foltokban tágul a hála: a rozs szinte kenderszíni, lágy, mint egy ábrándozó, fehér leányzó; a buza égő arany-bronz és dus kalászaival ragyogva fekszik el a tarlón. Odébb simogató zöld a duzzadt tengeri, itt-ott szilva, körte és almafák lombjait mögül hamvas gyümölcsök kukkantak elő és messzebbről a Hegyalja kékes körvonala párázza a reggeli levegőt.

Aratnak! Imádságos örömmel, boldogan. Itt nagy volt az áldás, nagy hála a hála. Pirult, melegsivű emberek feszülnek a suhogó kasza nyomán, nyugodt barna szemük öleli, becézi a gazdag életet és a hajó marokszedőlányok puhán, gyöngyden csomózzák az elfeküdt rendeket. A lelkiük, a szájuk együtt dalol a hancuorzó pacsirtákkal, a daluk is egy: szivből szivnek, köszönés a széptől jőrt, boldogsáért... Közben csuromvíz lesz az ing és a pruszlik a veritéktől, tikkadt a száj a forróságtól, de a kasza dacosan suhog tovább, a nótá sem lanyhul és hátul-hátul hatalmas hombórra gyarapodnak a kévék. Meglepetés az idej aratás a meggyében. Öreg emberek csóválják rá a fejüket: ilyen csak nagyon ritkán ad az Isten. Közel a hegy, elfogja a felhőt, a vihar sürűbb errefelé és mégis. Csodák-csodája ez az áldás. A szőlő is bőséget jósol, a kukorica meg szinte kacagva szórja a reményt. Ilyen aratás husz eszteudeje nem volt a hegyek alján.

Dél lesz. A károk elengedők a mezőforrósodott kaszát az újak

serénvebben kötik az összemarokolt kévét, törülnek egyet a homlokukon, kurjantanak erről-arról, az aratók a jószágos keresztiek árnyékába térülnek, most pihenni kell, nagyon éget már a déli nap s hajnal volt még, mikor früstölköltek. Körbe jár egy kulacs, jóféle törköly, aztán bicskapengék csillannak, téli szalonna és husos paprika kerül a háziszóttos kendőre, egynémelyik kéiesen szürcsöl a mázas köcsöghől, a pirult tésztaju lehencs izét, megcsettinti az ajka. Jó volt, jól esett, továbbra is jó lesz, adott az Isten... (p. p. a.)

SZÍNHÁZI MŰVÉSZLET

Volt aradi színész afférje.

Kinos incidens a kassai színtársulat prágai vendégszereplésén.

(Prága, július 22.) Kinos incidens zavarta meg a Prágában vendégszereplő kassai magyar színtársulat utolsó előadását. Faragó Odön színtársulata Prágába ment vendégszereplni és ettől a kirándulástól remélte társulata anyagi helyzetének rendbehozását. Eleinte zsufolt házak előtt játszottak a magyar színészek, de mostanában a nagy hőség miatt az előadások látogatottsága megcsappant. A drága vendégművészek és az adminisztráció nagy összegeket emésztettek fel és így a „Marica grófnő” tegnap esti előadásán az igazgató már nem tudta a tagok tejes gázsiját kifizetni. A tagok többsége tudomásul is vette ezt, s csak egyedül a Török tisztartó szerepét játszó Járás Sándor, — aki az aradi színháznak is volt több esztendőn keresztül bonvivánja, — követelte teljes gázsijának azonnal való kifizetését. Mivel az igazgató kérelmét nem tudta teljesíteni, Járás előadás közben demaszkirozta magát és kollégáinak kérésére sem volt hajlandó szerepét továbbjátszani. Közel fél órányi várakozás alatt a közönség türelmetlensége egyre jobban fokozódott, s előbb tapsal, majd dobogással követelte az előadás folytatását. Járás ezután gázsijának biztosítékául valami értékű tárgyat követelt, mire az egyik színész újjáról lehúzta a gyűrűjét és átadta neki. Járás ekkor hozzákezdett az öltözködéshez. A türelmetlen közönséget azzal csillapították le, hogy Járás rosszul lett, de már jobban van és továbbjátssa szerepét. Az előadást több mint fél órai szünet után újra folytatták.

* A nyugdíjas színészek estjének műsorában már véglegesen megállapodott a rendezőség. Eszerint apoteózis lesz a nyugdíjas színészek részvételével és végül az árendás zsidó, K. Angyal Ilkának népsziműve kerül színre. A darabban tervbe volt véve Balogh Bóskének és

Misoga Lászlónak vendégfellépte, de a két művész mostani állomáshelyén való elfoglaltsága miatt nem jöhet Aradra. A szereposztás azonban így is pompás. Olyan szereplőket sikerült megnyerni, akik évek óta nem voltak színpadon és most az öreg színészek kedvéért lépnek a rivalda lámpái elé. Blum Dávidot Inke Részó fogja játszani, Szálit L. Kiss Mariska, Bettyt Harmath Józsa, Patáki birót Herold Ede, Laci fiát Huszár Károly, Smület Faludy Károly, Hosszunét Follinuszné-Csigaházy Etel, Sáskanét Gömőri Emma, a rektort Ladiszlav, az idegen nőt Huszárné, Masziagot Gyarmati, Borcsát Lászy Etel, mind-mind olyanok, kiket mindenkor szívesen látott az aradi közönség. A kisebb szerepekben pedig a nyugdíjas színészek játszanak. A jegyeket naponta fél 11-től fél 1-ig árusítják a téli színház pénztárában.

Elítelték

a majompör vádoltját.

Száz dollárra büntették a Darwin-elméletet hirdető tanárt.

(Washington, július 22.) Tegnap hirdették ki az ítéletet a daytoni majompörben, amely a Tennessee államban levő városkát a világ érdeklődésének középpontjába helyezte. A tíz napig tartó tárgyalás eredményeképpen az esküdtek tegnap szótöbbséggel büntöské mondották ki Scoopes tanárt, aki az evolúció elmélete és a darwinizmus alapján az embernek a majomtól való származását tanította az iskolában. Ezért a bíróság a tanárt 100 dollár pénzbüntetésre ítélte. Dayton városka közvéleménye helyeslőleg vette tudomásul az ítéletet, amely annál nagyobb felháborodást váltott ki a nagy amerikai városokban, Darwin, aki egész életének munkáját a tudományos vizsgálódásnak szentelte, bizonyára nyugtalanul forgolódik sírjában, ha megtudja, hogy a tennessee-i esküdtek pálcát törték fölötte.

Bosszuálló liver.

(Debrecen, július 22.) Mint néhány nappal ezelőtt jelentettük, Révész Olga debreceni trafikosz nő meggyilkolása ügyében érdekes fordulat történt. A katonai fogházban kihallgattak egy kisebb vétségért elítélt embert, Gelléri Jánost, aki azt a meglepő vallomást tette, hogy a Péterfia-uccai trafikosz nőt bátyja, Gelléri Zsigmond katonai cipész gyilkolta meg. A rendőrség nyomozása szerint azonban mind valószínűbbnek látszik, hogy Gelléri János vallomása alaptalan és csupán bosszúból vádolta meg bátyját gyilkossággal. Gelléri Zsigmondot a csendőrök Csengerben elfogták és különböző bűncselekmények miatt szállították át a nyiregyházi ügyész fogházába, amelynek jelenleg is foglya. Gelléri Zsigmond azonban tagadja a gyilkosság elkövetését, úgy vallja, hogy egy éve nem volt Debrecenben. Ezzel szemben csupán egy tanu akadt, aki látta volna Gelléri Zsigmondot májusban egyik debreceni uccán. A debreceni rendőrség természetesen kötelesség szerűen tovább folytatja ezen a nyommon is a vizsgálatot, bár előreláthatóan ez a nyom nem bizonyul eredményesnek.

HIREK

Siófokon elcsattant az első pofon.

(Saját tudósítónktól.) A Balaton mellett Siófokon vidám firdőélet uralkodik. Minden megvan, ami a siófoki élethez szükséges, sőt már az első pofon is elcsattant. Ezzel nemcsak hivatalosan, de tényleg meg is kezdődött a szezon, amelynek márként a pofon elcsattanása a jelzője. Az idei pofon azonban egészen más okokból csattant el, mint általában Siófokon szokott. A története a következő. Egyik színházi lap expositurát tart lemm a firdőben és ennek vezetője rengeteg kellemetlenséget okozott. Sok panaszra okot adó magatartását azzal tetézte, hogy a lapban egy cikket helyezett el, amelyben megírta, hogy Siófokon megalakult az „Öreg Tyukok Egyesülete” és néhány fiatal urlányról megírta, hogy az „ÖTyE” vezetői, sőt fényképeket is közölt. Az egyik ilyen kiszervezett urlány fivére tegnap este a siófoki kaszinó kertjében megpillantotta a tréfa szerzőjét, odalépett hozzá és se szó, se beszéd, arculitette. A pofon csattanására az inzultált és három véna felugrott és rá akarta magát vetni a támadóra, ám ez botjából tört hazott elő, vivóállásba helyezkedett és mind a négy embert távol tartotta magától, a míg a pincérek és érdektelenek közbe nem vetették magukat. A pofon természetesen nagy feltűnést keltett. Az ügynek különböző lovagias folytatása van.

— **Mária királyné nevenapjának megünneplése.** Ma volt Mária királyné nevenapja, amelyet az előző évi szokásokhoz híven, idén is szokott formákkal ülték meg. A várost fellobogózták, délelőtt pedig a gör. kel. székesegyházban ünnepi istentisztelet volt, amelyen a polgári és katonai hatóságok vezetői jelentek meg.

— **Öfelsége nyaratása.** Bucuresztől jelentik: Ferdinánd király befejezte bagnolesi firdőkúráját és Denwillebe utazott, ahol néhány napig üdül.

— **Az aradi püspök hivatalos látogatásai.** Dr. Comsa Gy. Gergely aradi gör. kel. püspök megválasztása és beiktatása óta ma hagyta el először a püspöki rezidenciát és első útja alkalmával hivatalos látogatásokat tett. Meglátogatta Georgescu János prefektust és dr. Robu János főpolgármestert, akiknél közel félórát időzött.

— **Radics kihallgatása.** Belgrádtól jelentik: Radics István tegnap háromórás audienán jelent meg Sándor király előtt. A kihallgatás után kijelentette az újságíróknak, hogy a király teljesen tisztában van az összes politikai problémákkal és kitűnően ismeri Horvátország helyzetét.

— **Inspiciálás a munkásbiztosítóban.** Ma Aradra érkezett dr. Papadopol timisoarai egészségügyi főfelügyelő, aki az aradi betegsegélyező pénztár orvosainak működését vizsgálta felül. A főfelügyelő hosszabb megbeszélést folytatott dr. Cosma pénztári főorvossal, majd visszautazott Timisoarára.

Készül a balkáni garancia-paktum.

Bucuresztől jelentik: Politikai körökben örömmel fogadták a görög külügyminiszter javaslatát a balkáni garancia-paktum megkötésére vonatkozólag. Románia a maga részéről hozzájárul a biztonsági szerződések megkötéséhez.

Amerika háborúra készül Japán ellen.

Washingtonból táviratozzák: Coolidge, az Egyesült-Államok elnöke most foglalkozik Hall szenátor tervezetével, amely szerint Alamedát, San Franciscot és a Hawaii szigeteket tengeri erődökkel építenék ki 30 millió dollár költséggel. Mindez ovintézkedés volna Japán ellen, amely erősen készül a háborúra.

Lemondanak az olasz ellenzéki képviselők

Rómából táviratozzák: Az olasz ellenzéki pártok ma éjszaka gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy valamennyien lemondanak mandátumukról, ha Mussolini miniszterelnök nem ad megfelelő elégtételt Amendola ellenzéki képviselőnek a faszisták által való megveretéseért.

— **Elhunyt festőművész.** Berlinből jelentik: Lillien E. M. a világhírű német-zsidó rajzolóművész, akinek karakterisztikusan érdekes rajzai mindenkor művészeti szenzációszámra mentek, ma egy németországi firdőhelyen meghalt. Lillien a németországi Braunschweigben született, itt is élt állandóan. Biblia-illusztrációi világhírűek, rendkívül értékesek még a Morris Rosenfeld könyvhez készített illusztrációi és művészetében. Több kélnaplót is szíró rajzok. 1912-ben Budapesten műveiből gyűjteményes kiállítás rendezett és akkor a kritika egyöntetűen elismerte rajzolózműjét. Főleg a zsidó vallásból és népeletről merítette témáit és erős híarcosa volt a zionista mozgalomnak. Halála nagy vesztesége a művészetnek.

— **Verekedő képviselő.** Bucuresztől jelentik: A Calea Victoriein tegnap Janculescu képviselő összeverekedett Mares földbirtokossal. Mindkettőjüket előállították a rendőrségre, ahol közbotránvokozás miatt eljárást indítottak ellenük.

— **Bontják az aradi Kossuth-szobrot.** Az aradi vértanú-szobor lebontási munkálatai már a befejezéshez közelednek. A főalakot és a négy mellékalakot már lebontották és elhelyezték a tűzoltóaktanyában, most a márvány-alapzat szétszedésén dolgoznak. Ezzel egyidejűleg megkezdtek a Kossuth-szobor lebontását is.

— **Áthelyezés.** A pénzügyminiszterium ma érkezelt rendeletével Dragos Istvánt a curciei (kürtösi) adóhivataltól a dévai pénzügyigazgatósághoz helyezte át és adóellenőrnök nevezte ki.

— **Halálozás.** Özv. Reisz Györgyné szül. Muszey Julia f. hó 21-én életének 80-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 23-án d. e. 11 órakor lesz az ujaradi temető kápolnájából.

— **Tűzoltó-ünnep Ujaradon** című tegnapikiünkbe téves információ alapján hiba csúszott be, amennyiben az ujarad—Zsigmondházi önkéntes tűzoltó-testületnek nem Neff János dr., hanem Hemmen János dr. népszerű ujaradi ügyvéd az elnöke, ki már hosszabb idő óta leikes irányítója és vezetője az ottani tűzoltóságnak.

— **Gyorsírási tanfolyam magyar és német nyelven** Bodnár írógépvárlatalánál Arad Str. Horia 2. Beiratkozás mindennap.

— **Magyar-osztrák kereskedelmi szerződés.** Budapestről táviratozzák: Mayer János földművelésügyi miniszter ma nyilatkozatában kijelentette, hogy sikerült Ausztriával a provizorikus kereskedelmi szerződés megkötése. Hangsúlyozta, hogy a szerződés megkötése már régen megtörtént volna, azonban az osztrákok olyan tulhajtott ipari követeléseket támasztottak, amelyek megsemmisüléssel fenyegették a magyar ipart. A termék értékesítése tárgyában megindított tárgyalások kedvezően haladnak és a miniszter hamarosan eredményt remél ezekről. Ugyancsak reménytel kecsgetnek a csehekkel való tárgyalások, amelyek hasonló alapon szándékoznak provizoriumot kötni. Kijelentette még a miniszter, hogy fontos gazdasági tárgyalások indulnak meg legközelebb a jugoszlávokkal és a románokkal is, amelyek Magyarországot szintén szoros gazdasági érintkezésbe kíván jutni.

— **Leégett egy ház Ujszentannán.** Az elmúlt éjjel kigyulladt Bleiziffer Franciska ujszentannai lakos háza és porrig égett. A bevezetett csendőri nyomozás megállapította, hogy a tűz véletlenségből keletkezett. A kár 50 ezer lej.

— **Öngyilkos gazda.** Zali Hermann 54 éves temeshidegkuti gazda községbeli lakásán felakasztotta magát. Tettének oka gyógyíthatatlan betegsége volt.

— **Megőrült középiskolai tanár.** Tegnap este Timisoara-Gyárvarosban az Uri-uca 4. szám alatt váratlanul öngyilkos lett Petrovici Miklós középiskolai tanár. A szerencsétlen tanár már hosszabb idő óta buskomorságban szenvedett és családja aggodalommal kísérte viselkedését. Tegnap este azután kitört rajta a féltény. Össze-vissza kezdett beszélni, majd kijelentette, hogy ő már nem tanár, hanem pap és misézni kezdett. Családja azonnal értesítette a hatóságokat és a hatósági orvos intézkedésére ma reggel a lugoji tébolydába szállították Petrovici Miklóst.

— **Gabonátolvajok.** Özv. Sereg Gergelyné lupesti lakos a csendőrségen feljelentést adott be ismeretlen tettesek ellen, akik szántóföldjéről hetven buzakeresztef loptak el. A tolvajok kinyomozására a vizsgálatot megindították. — Ivanecz Mária solymosi lakost éppen tettenérték, amikor Omega Ileana szántóföldjén a fengerit dezsmálta. A kárvallott kivánságára a tolvaj asszonyt letartóztatták.

— **Értesítés.** Crisan Demeter, az arad megyei vadászati felügyelő közli, hogy augusztus elsejétől kezdve hetenként csak háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt 9—1-ig áll a felek rendelkezésére a prefektura épületében levő hivatalában.

— **Az aradi Gutenberg-dalkör** népnepélyét, amelyet a rossz idő miatt újból el kellett halasztani, július 26-án tartják meg az ujaradi Tündérkertben. A közölt program és a jegyek érvényessége változatlan.

— **Tűzoltók jubileumi ünnepe.** A jimboliai (zsombolyai) önkéntes tűzoltó-egyesület jövő hóban tölti be fennállásának ötvenedik évét. Ebből az alkalomból aug. 15. és 16-án nagyszabású jubileumi ünnepséget rendeznek, melynek előkészületei nagyban folynak. Ezen ünnepélyen előreláthatólag nemcsak Bánát vezetősége, hanem a tűzoltókön kívül az ország valamennyi tűzoltótestülete képviselve lesz.

— **Register — pauszálé helyett.** Az aradi állami adóhivataloknál több ízben tapasztalták, hogy olyanok is regiszterrel fizetik forgalmi adójukat, akiknek pauszálé-összegeben állapították meg adójukat. A fizetésnek ez a módja visszaélést képez és ezért az adóhivatalok az érdekelteket figyelmeztetik, hogy akikre pauszáléban vetették ki a forgalmi adót, regiszter alapján nem fizethetnek. Minden megállapított esetről jegyzőkönyvet vesznek fel és azt a pénzügyminiszteriumhoz terjesztik fel, amely az ilyen visszaéléseket súlyos pénzbírsággal sújtja.

— **Ritka bélyegek olcsón Kerpelnél.** Verekedő haragosok. Pornevan Demeter paulisi lakos jelentést tett a csendőrségen, hogy régi haragosa, Stoi Miklós az uccán rátámadt és véresre verte. A felmutatott orvosi látélet harminc napon túl gyógyuló súlyos testisértelet állapított meg. A verekedő embert letartóztatták.

— **Megszökött betörővezér.** A timisoarai hatóságok kiderítették, hogy a legutóbb elkövetett timisoarai betörések és lopások tettesel Petrescu L., a timisoarai tüzezerred káplárja és hét tüzezerred tagja. A tetteseket a katonai hatóság elfogta és a tüzezerred fogdájába kísérte őket. Ma reggelre Petrescu, a betörőbanda vezére megszökött cellájából. Megindították a vizsgálatot annak megállapítására, hogy a meglovadt káplár hogyan szökött meg és elfogatására széleskörű tevékenységet tettek.

— **Elfogták egy megragott szörmelolvajt.** Kitűnő fogást csinált tegnap a temesvár-gyárvarosi Kossuth-terem szolgálatot teljesítő detektív. Elfogta Ambrus György nőtörtus tolvajt, aki nemrégiben a timisoarai Eisenstädter S. és fia cégtől különböző szörmeket loptott. Ambrust annak idején letartóztatták és átadták a timisoarai ügyésznek. Itt azután kiderült, hogy a turnuseverini és lugosi rendőrség is körözi szörmelolvaj-sokért. Ambrus bevallotta, hogy Cineu Miklós és Hotzkó János lugosi kereskedőktől is loptott különböző szörmeket. A notorius szörmelolvaj teljes bünlajstromát most állítja össze a timisoarai ügyész.

H. G. WELLS legújabb művei eredeti (SÁNDOR HIRLAPODÁBAN ARAD. É R O N) könyvjegyzékben is megvannak.

— Megszökött egy betörő a timisoarai fogházból. Gabovszky Miklós rótorius betörőt a timisoarai törvényszék legutóbb többrendbeli betörésselapásért két évi börtönre ítélte. Tegnap az ügyészégi fogház igazgatója Gabovszkyt több rabtársával felügyelet alatt mezei munkára küldte ki, ahonnan egy őrzetlen pillanatban megszökött. Elrendelték az országos körözését.

— A Marosba fulladt. Iva Pável micalacaj harmincöt éves napszámos véletlenül a Marosba esett és megfulladt. Holttestét kihúzták. A vízbeesés okának kiderítésére a vizsgálatot megindították.

— Takarmányt loptak. Az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek Cirgi György caprutai lakos udvaráról négyszáz lei értékben kizaliba rakott lóherét és lucernát loptak el. A tolvajok kinyomozására a csendőrség vizsgálatot indított.

— Könyvtárt jó árban vesz Kerpel.

— Felakasztotta magát. Ma reggel jelentették a nagylaki csendőrségnek, hogy Dovan András nagylaki lakost szobájában felakasztva találták. A megejtett vizsgálat szerint a hatvanéves öreg ember öngyilkos lett.

— Megvadult lovak. Sos Franciska aradi lakos kistárával kocsin a mező felé hajtott, amikor a lovak valamitől megbokrosodtak s eszeveszett száguldásban maguk után ragadták a kocsit. A megvadult lovakat csak nagynehezen tudták az ott gyakorlatozó katonák megfékezni. Az összeroncsolt kocsiból azonban már csak halva húzhatták ki a szerencsétlenül járt anyát és kistárákat.

— Tolvaj cselédasszony. Schwarz Bella timisoarai magánzó ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy reggel szolgálatba fogadta fel Vésáné Turtukán Katalina cselédet, aki ebéd után engedélyt kért, hogy elmehessen a Besenyei-telepen lakó rokonaihoz a holmijáért. Miután sokáig nem tért vissza a cseléd, a magánzó nő estefelé gyanút fogott és átvizsgálta a lakást. Nagy meglepetéssel konstata, hogy a látszólag szorgalmasan dolgozó cseléd asszony távozása előtt feltörte az egyik szekrényt és onnan 9000 lej készpénzt és 14.000 lej értékű ékszert lopott el. A rendőrség nyomozza a tolvaj cselédet.

Perlik az államot.

Kártérítési kereset az utlevélpauama miatt.

(Saját tudósítónktól.) Hirt adtuk annak idején a bucaresti Petrol National társaság nagy visszaéléseiről, amely egy parlamenti felszólalás folytán pártant ki s a nagy port felvert utlevél-panama pikáns szenzációjának hullámai több ismeret politikai közéletbe is elértek. A közel fél-évig tartó izgalom után, végre a törvényszék bogozza ki a nagy panama titokzatos szálait és a kihallgatások során fog eldőlni, kik voltak azok a bűnösök, akik pár száz becsapott embert kergettek az oceánon túli nyomorba. A panama közép-pontjában Filipovici áll, aki lelkiismeretlen rágalmakkal több politikai személyiséget is magával rántott. Az ő áldozata lett Franasovici államtitkár is, aki az állásáról volt kénytelen lemondani a rágalomhadjárat miatt. Vaitoianu tábornok öngyilkosságát is ez a botrány idézte elő, de

rajtuk kívül még legalább tizenöt ember volt belekeverve a nagyarányú panamába, akik ellen vizsgálatot indítottak, meghurcolták őket és akik most kártérítési igényekkel lépnek fel az állammal szemben. Az első igénylő az Aradon is közismert Simonescu őrnagy volt, akit a timisoarai Deák László is követett és mindketten a timisoarai táblához igénykeresetet adtak be az állam ellen.

Ongyilkos lelkész.

A petrosani református pap tragikus halála.

(Saját tudósítónktól.) Megrendítő tragédiának volt színhelye Petrozsény városa. Varga Zoltán ottani református lelkész éles borotvával elmeteszte a nyakán az ereit s már haldoklott, mikor a családja felfedezte a félig elvérzett papot. Azonnal a kórházba szállították, de felépüléséhez csak igen kevés reményt fűznek. A negyvenhat éves lelkész szörnyű tette az egész várost megrendítette s tudni vélik, hogy az Ur szolgája rendezetlen becsületbeli adósságok miatt dobta el magát az életet. Varga Zoltán szervező-lyes rajongója volt a szerencsétlenségnek s állandóan részt vett a város társadalmi és klub életében; nagyban kártyázott. Szerény, papi fizetéséből azonban nem fedezhette rendkívüli kiadásait és adósságot adósságra csinált, ami pedig becsületbeli ügy a kártyázók világában és a szerencsétlen Varga Zoltán ref. lelkész is csak úgy fizethette meg ezeket a tartozásokat, ha az életével váltja be a könnyelmű éjszakákon kiállított nagyobb összegű bonokat. A tragikus sorsú lelkész és családja iránt városszerte nagy részvét nyilvánult meg.

Betyárvilág a Hegyalján

Felfogták a hegyaljai állatlomány rablóit.

(Saját tudósítónktól.) A rózsásándorok és gacsypisták elvirágzott ideje után sokáig békeség volt erre felé, a kelet-európai Arizonában, míg egyszer újra felbukkantak a betyárvilág trónkövetelői. Terenték, Csarugák és Munteanuk nőttek ki az erdők sűrűjéből s a halálra fenyegetett lakosok tévutra vezető vallomásai miatt csak nagyon bajosan sikerült egyik-másikat a megérdemelt bitófára húzni. Ez a körülmény aztán rakásra szülte az epigonokat s különösen az utóbbi időben szaporodtak el nagyon ezek a kisebbfajta próbálkozók. Most Lipo váról (Lippárol) adtak hirt egy ilyen „konzorciumról.” Speciálisan 16 és szarvasmarhatolvajlásra tömörült bandába néhány kapcabetyár, akiket azonban ma a lipovai (lippai) csendőrségnek sikerült egy-kettőre ártalmatlanná tenni. A banda, amelynek Müller Kálmán aradi facér cipészlegény és ennek babája, Papp Julika voltak a vezető tagjai, a Hegyalján végigdézmálták az összes gulyákat, méneseket, istállókat és a szemrevaló jószágokat aztán a lipovai (lippai) vásáron olcsó pénzért elvesztették. Tegnapra azonban az egész társaság hurokra került s így valószínűleg hosszabb időre ismét szélcsend áll be a hegyaljai betyárromantikában.

SPORT

Aradi atléták ünneplése Timisoarán.

A vasárnapi és hétfői timisoarai országos atletikai versenyeken a legkiemelkedőbb eredményt Aradváros sportja érte el. Az Aradi Atletikai Club, amely hagyományos szeretettel üzi évtizedek óta az atletikát, e versenyen három új országos rekordot állított fel és az egyéb nyert versenyszámokon kívül kettőt pedig beállított. Ha statisztikát csinálnánk a versenyen résztvevő atléták és az általuk elért eredmények körül, akkor az aradi atléták szereplését egyenesen szenzációsna lehet nevezni, a mennyiben az Aradi Atletikai Clubnak csaknem minden egyes résztvevője országos bajnokságot nyert vagy rekordot állított fel, holott a benevezett 95 versenyzőre mindössze 21 bajnokság jutott. A vasárnapi verseny nagy és rendkívül előkelő közönsége e szenzációs sporteredményeknek megfelelően állandóan imipelte is Arad atlétáit, akiknek szereplése minden alkalommal meglepetés volt: a rendkívül jó, még nyugati viszonylatokban is értékes időket kivül a legszebb formát és mindig igen nívós stílust mutatták, jeléül annak a fáradságos szorgalmas és szisztematikus munkának, amelyet az Aradi Atletikai Club atlétái rendszeresen végeznek. A klub győztes atlétái rendkívül értékes díjakkal gazdagították az egyesületnek amugyis impozáns trófeagyűjteményét. Így Stefan József a 100 méteres síkfutás bajnokságáért egy gyönyörű domborművi bronz vázát kapott, amelyet a Temesvári Tiszti Kaszinó ajándékozott. Ugyancsak Stefan nyert a magasugrás bajnokságáért egy pompás ezüst dohányzóasztalt. Kabáth István a 800 méteres síkfutás bajnokságáért dr. Belu által adományozott értékes dohányzóasztalt, az 1500 méteres síkfutás bajnokságáért pedig a temesvári prefektúra ajándékát kapta.

Az aradi atléták szereplése, a versenyen mindvégig jelent volt Károly trónörökösnek annyira megnyerte a tetszését, hogy magát az AAC-ot mint ennyi sok értékes győzelemnek birtokosát külön, legfelsőbb kitüntetésben ohajtottá részéssíteni, amért is megbízást adott a Tiszti Kaszinónak, hogy az AAC-nak, mint a legtöbb pontokat elért egyesületnek, külön értékes díjat adományozzon. A Tiszti Kaszinó e meghagyás folytán egy gyönyörű, csaknem egy méter magasságu ezüst vázával lepte meg az egyesület vezetőjét, melynek tagjai halás örömmel fogadták el e kitüntetészerű meglepetést.

Az aradi atléták kitüntetésének sorozata azonban ezzel nem merült még ki, a második napi verseny befejezése felé, a gyepen sétálgató aradi atléták előtt a trónörökös amaz ohaját fejezte ki Vlad temesvári szöv. elnök, hogy az este a Tiszti Kaszinóban tartandó udvari ebéd az aradi atléták testületileg vegyenek részt. Így történt aztán, hogy az esti udvari ebéd az etikettszerűen felöltözött temesvári notabilitások mellett ilyen bankettre természetesen el nem készült aradi fiúk szürke

uccai ruhákban ültek Románia trónörökösének, a sport eme kiváló barátjának terítékes asztalánál. Az ebéd során Vlad szövetségi elnök felkösöntötte a trónörökösöt, aki rövid válaszában az aradi bajnokokra ürtette poharát.

O Budapest—Krakkó 0:0. Krakóból táviratozzák: Az első Budapest—Krakkó városközi mérkőzés 0:0 eldöntetlen eredménnyel végződött. A fáradt magyar csapat nem tudott gólt rugni.

O Öt nemzet versenye Bécsben. Bécsből táviratozzák: A vasárnapi öt nemzet versenyére magánosok és a hatóságok nagyértékű és gyönyörű díjakat ajánlottak fel. Az első helyezettek hatalmas, tömör ezüst serleget kapnak. A verseny iránt óriási az érdeklődés.

O Magyar vivó balesete. Budapestről táviratozzák: Petschauer Attilát, a kitűnő magyar vivót súlyos baleset érte. Petschauer az ostendei nemzetközi vivóversenyen is részt kellett volna hogy vegyen, azonban balesete következtében szereplése elmarad. Fürdés közben egy plédarab csontig hasította a lábát és sérülése olyan súlyos, hogy kórházba kellett szállítani.

O Országos kerékpár- és motorverseny az aradi „Meteor” Kerékpár-Club rendezésében július hó 26-án délután 3 órakor a Str. Teodor Serb (Török Gábor) uccai versenypályán. Jegyek elővételben Vojtek és Weisz drogeriában kaphatók.

O Lemond a magyar szövetségi kapitány. Budapestről táviratozzák: Máriássy Lajos, a Magyar Labdarugószövetség kapitánya legközelebb benyújtja lemondását, aminek legfőbb oka a mai államotör-szellem és szerinte, amíg ezt a kérdést nem rendezik, addig magyar csapat nem játszhatik sikerrel.

O Weissmüller új világrekordja. Chicagóból táviratozzák: Weissmüller a 220 yardos uszásban ma új világrekordot állított fel. Ideje 2 p. 02 mp., amely 1.5 másodperccel jobb, mint az eddigi világrekord, amelyet szintén ő tartott.

MOZAIK

xx Az aradi marosparti nyári mozgószínházban csütörtökön, pénteken és szombaton „Tökéletes asszony” 6 felvonásos vígjáték, főszerepben Constanze Talmadge és „Mese az erdő világából” kerül bemutatásra. Kezdeté pont háromnegyed 10 órakor.

xx Messalina, mindenki szeretője első rész az aradi Apollóban. Óriási siker és telt házak mellett folyt le ennek a nagystíliú filmszenzációnak a bemutatója, amely ugy tartalmilag, mint kiállításban a legteljesebb mértékben érdemelte ki a közönség nagy érdeklődését. Emerico Guozzoninak beállításában minden egyes jelenet megkapó és csodálkozást vált ki. A film első része szombatig marad az aradi Apolló műsorán. Az előadások 6, fél 8 és negyed 10-kor kezdődnek.

Az egyedüli, ami olcsó és jó,

A Farmodont fogkrém

[és szájosó!]

KÖZGAZDASÁG

Bankszentelés Aradon.

Megnyilt a nemrégiben alapított aradi bank.

(Saját tudósítónktól.) Impozáns keretek között tartották meg a Banca Generale a Judetului Arad új aradi román bank beiktató ünnepségét, a felszámolás alatt álló Aradi Közgazdasági Bank Str. Alexandri (volt Salaczuccai) helyiségeiben. Az új hitelintézet beiktató ünnepségén, mely pénzügyileg is ritka eseményszámra megy, Aradváros és Aradmegye közigazgatási és pénzügyi vezetőin kívül, a szellemi élet reprezentánsai is megjelentek. A beiktató ünnepséget délután 11 órakor *Valian* esperes által celebrált istentisztelet nyitotta meg, utána frissítőket szolgáltak fel, ami alatt *Georgescu* belügyi vezérfelügyelő s dr. *Marcus*, volt városi és megyei prefectus tartottak magas szárnyalású kereszt-

lési beszédet. A megjelentek névsora a következő: *Georgescu* János Aradváros és a megye prefectusa, dr. *Robu* János főpolgármester, dr. *Angel* István polgármester, *Lázár* Agoston alispán, *Mihulin* Miklós a leánygimnázium igazgatója, dr. *Miron* Iustán, *Grozda* Péter, *Dirlea* Pál, dr. *Groza* János, *Nasta* V., a Banca Nationala igazgatója, *Marcus* Mihály a Banca Romaneasca vezérigazgatója, *Ádám* György a Victoria vezérigazgatója, *Papp* Illés a Banca Centrala vezérigazgatója, *Tatu* János az Aradana igazgatója, *Antonescu*, *Popovici*, *Pacuraru* aligazgatók, *Rozván* János főmérnök, *Bonen* főjegyző, *Putici* aradi főszolgabíró, *Filotti* Zamfir rendőrprefektus és *Ciuceanu* tanár.

Zürichben 2.50, Párisban 10.20 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK. (Július 22.) Francia frank 10.20, svájci frank 39, dollár 206.50, angol font 1000, szokol 6.15, lira 8, dinár 3.69, osztrák schilling 30, márka 50, magyar korona 340. *Kifizetések:* Páris 9.90, Zürich 40.40, Newyork 207.50, London 1014, Prága 6.20, Milánó 7.78, Belgrád 3.68, Berlin 49.80, Bécs 29.35, Budapest 335.

ZÜRICH TŐZSDENYITÁS. (Július 22.) Berlin 122.68.75, Amsterdam 205.90, Newyork 515, London 2503.50, Páris 24.35, Milánó 19.07.50, Prága 15.25, Budapest 0.0072.55, Belgrád 9.05, Bucarest 2.55, Varsó 0.00098.62.50, Bécs 0.0072.55.

ZÜRICH TŐZSDEZÁRLAT. (Július 22.) Berlin 122.62.50, Amsterdam 206.90, Newyork 515, London 2503, Páris 24.30, Milánó 18.97.50, Prága 15.25, Budapest 0.0072.50, Belgrád 9.05, Bucarest 2.50, Varsó 0.00098.62.50, Bécs 0.0072.55.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Július 22.) *Kifizetések:* Páris 9.85, London 1008, Newyork 207, Milánó 7.75, Zürich 40.20, Bécs 29.25, Prága 6.14. — *Valuták:* Napoleon 780, aranymárka 48.50, leva 1.45, török lira 1.12, angol font 1900, francia frank 10.20, svájci frank 39, lira 7.85, drachma 3.40, dinár 3.58, dollár 205, lengyel márká 38.50, osztrák korona 30, magyar korona 290, szokol 6.20.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMA. — (Július 22.) Belgrád 1243—1251, dinár 1223—1245, Bucaresti 343—

konzorcium tegye lehetővé egy nagyobb román kölcsön felvételét az amerikai piacon.

— A Magyar Nemzeti Bank részvényei Londonban, Budapestről táviratozzák: Augusztusban a Magyar Nemzeti Bank részvényeit is bevezetik a londoni értéktőzsdén és a bevezetési kurzus a kibocsátás árfolyama lesz. Kétségtelen, hogy a jegybank érdekezete a legnagyobb garancia a részvények jelentős emelkedésére.

— Világszerte esik a buza. Chicagóból táviratozzák: A terménytőzsdén igen lanyha az irányzat. Chicagóban 5, Newyorkban 4.5 centtel esett a buza. A rozs árnak esése 3.25 cent.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Egy modern, keveset használt ebéd- és egy hálószoba megvételre keresetlik. Sarok fűszer és csemege kereskedés forgalmas utcában kedvező fizetési feltétel mellett eladó. Különléle árakat bizonyánba veszünk és arra előleget adunk.

"SALVAREA" árubizományi iroda Arad, Strada Buour No. 18. (Eötvös-utca.)

Pályázati hirdetmény

Soborsini izr. hitk. megüresedett

előimádkozó metszői

Állásra pályázatot hirdet. Pályázók küldjék ajánlataikat fenti hitközség előjáróságának. Közelgő nagy ünnepekre keresünk egy muszáj előimádkozót is. 4082

Feltűnő alkalmi házastárs

Arad, Str. Eminescu (volt Deák Ferenc-utca) közelében magánban, 4 szobás, fürdőszobás elfogadható kényelmes lakással, zárt folyosóval 475 ezer lejért eladó. 850 ezer lej készpénzzel átvehető. — Érkezni lehet kizárólagos megbízásnál.

Ház- és iródtájjában Arad, Str. Eminescu (v. Deák Ferenc-utca) 12. szám. 16558

Üzlethelyiséget lakással keresők figyelmébe!

A vasút állomás közelében, leforgalmasabb utvonalon, bármilyen üzlethez alkalmas üzlethelyiség, hozzátartozó 2 szobás kényelmes lakással, kiadó, azonnal átvehető. Ház- és iródtájjában Arad, Str. Eminescu (v. Deák Ferenc-utca) 12. 16558

A
fűszerkereskedő
urak szives figyelmébe!
Vásárolja csak a „NEO” védjegyű
mézlégyfogót,
melynek tulajdonsága, hogy kiváló
ragadó és fogóképes
és olyan anyagokkal van preparálva,
a melyekkel a legyeket gyorsan
magához csajja.
Csak a „NEO” légyfogóval
tudnak a legyek ellen határozottan védekezni!
Nagybani elárulások:
POLLAK József Arad, DARVAS Vilmos Arad, „Coloniale” Fratil
Stolon Arad, Str. Consistorial
KOLB és PATZER
Aradul-Nou.

Marosi élő hal

kapható csütörtökön reggeltől
Boudárnál Str. Joan Calvin 32.

Tuzifa
wagontételben legolcsóbb árban beszerezhető
Klein és Weiner
fakereskedőknél ARAD, Str. Nic. Grigorescu 3-4. (volt Munkácsy-utca) Timisoara, Bul. Carol 19. (v. Enyadul-utca) Telefon: Arad 5-31., Timisoara 21-22.

A biharmegyet osorhel
= Eternit gyár =
Meteor 3148
Asbest táblái
a legtartósabbak. A tetőt nem szükséges gondozni és javítani. Jobb és olcsóbb, mint a bádognál készült. — Kapható a
FERARIA S.A. CLUJ
(Kolozsvár) Calea Victoriei 29.
Telefon 4-40., 347.

345, lej 348—352, Milánó 2621—2637, lira 2626—2648, Páris 3356—3376, Szófia 517—521, leva 512—520, Zürich 13.782—13.862, svájci frank 13.802—13.902, Prága 2104—2116, szokol 2104—2120.

— Bécsi nemzetközi mintavásár. A kereskedelemi és iparkamara közli, hogy az őszi nemzetközi bécsi mintavásár folyó évi szeptember 6—12. napjain tartatik.

— Petroleumvállalatok fúziója. Bucurestiből jelentik: A Lupta szerint a pénzügyminiszter tárgyalásokat folytat a Standard Oil Company részvénytársaságnak, az egyik legnagyobb román petroleumvállalattal való fúziója ügyében. A tárgyalások alapelve az, hogy a Standard Oil Companyt finanszírozó amerikai

TELEFON: 9—52. TELEFON: 9—52.
Detail-eladási üzletünket
ARAD,
Bulevardul Regeie Ferdinand
No. 40—42. sz. alatt („Aradana“-épületben)
megnyitottuk.
ÁLLANDÓAN RAKTÁRON TARTUNK:
Berzovai (lalinai) meszet, faszén, porosz háztartási- és kovács-szén, tordai cementet és gipszet, aprított tűzifát, kátrányfedő-
lemez, stukkatur nádat stb.
Kicsinybani és nagybani eladásokhoz is szállítjuk! Az árut kívánságra legmérsékeltbb árak mellett.
BOROS & CZUCKER
fa-, szén- és mésznagykereskedők.

ILLYÉS és BAKÁCS
angol és francia divattermüket
ARAD, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 6. szám alá
(volt FRANK-féle cukrászda helyiségébe)
helyezték át!

Nem bánja meg, ha felkeresi Aradon a Strada Brancovici 14. (Lázár V. uccában) lévő csinosan berendezett

„Porter-büffét”, izletes hideg ételök. Frissen csapolt sör. Kiváló italok kaphatók pontos kiszolgálás mellett.

Arégl jobhir-nevű „**Sima-bál**” Bogdarigóson e hó 26-án (vasárnap) lesz megtartva délután kezdődő nagyszabású néptünnepélyvel kapcsolatosan. Elsőrendű fuvó- és orgányzenekar. Kiváló konyha. Vonatközlekedés Arad-Timisoara-Saroltavár, vagy Arad-Radna-Saroltavár. Minden vonatnál autó várja a vendégeket.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésre 2 lej, vasárnap 3 lej. — Vasárnapon 3 lej. — Hirdetéseket d. n. 5 óráig vesznék fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A hirdetésfelvétel fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket szűnjön meg, melyek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, az minden egyen esetben megváltoztatása, illetve helyesbítése. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is felvehető, telefon szám: 151. * * * * *

Levelezés.
BOGARI. Régi tervünk ismét előtérben. Helyzet részemre kedvező. Pontos volna, ha irhatnék, de még jobb volna személyesen, úgy mint multkor. Jövő hó közepe táján szabadságon vagyok, de nem utazom. Sorait nagyon várja mindig egyforma Embere. 4094

Házasság.
MAGANTISZTIVISELŐ, 50 éves, 150 ezer lej. évi jöv., nyugdíjkepes, házassági ismeretséget kötne egy 36-48 éves özvegy urinóval, mely saját lakással, házzal és egyéb vagyonával rendelkezik. Loveleket „Boldog jövő” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 4093

Alkalmazás.
ROMÁN fordításokat precizen végez „Minnerva” fordítói iroda Arad, Str. Horia (Széchenyi-u.) 4. 3876

ÜGYES, megbízható kereskedő segéd, aki a fűszer-, vas-, esetleg borszakmában is jártas, azonnali beépésre keresetetik Mandl Hermann údó úgnél Lupeni. 4067

ARAD, CALBA RADNEI (Radnai-ut) 81. szám alá keresek egy kovácsmestert, kinek saját szerszáma van. 10250

KISZOLGALÓ LEANY románul beszélő felvétetik Popper Arad, Str. Metianu No. 4. 4094

HAZMESTERPAR gyermektelen, az aszszony mindenes takarításért szerény lakást, fűtést, világítást és fizetést kap. Haász-iroda Arad, Str. Eminescu 12. 16558

MOLNÁRSEGÉD vagy gyakorlott malom-munkás, azonnali felvétetik Braun malomban Micelăca. 4093

GYERMEKTELEN házmasterpárt felvesszek, férfi vízvezetékészre vagy lakatos legyem. Weinberger Arad, Strada Crispan No. 5. 4089

DÉLUTANI, vagy esteli munkára ajánlközöm. Cim Ketta Hus Arad, Str. G. H. Jonescu 7. 4088

HAZVEZETŐNÖNEK ajánlközök intelligens urlasszony, vidékre is megy. Levelet az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbbit. 4095

KERESÜNK a mintavásár idejére három-négy oly hölgyet, kik a román és német nyelvet szóban bírják. Értekezni d. n. 6-7 óra között lehet Barna Testvérszónál Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 4101

Lakás.
LAKASOKAT legbizalmasabban közvetít „Italia” ügynőség Arad, Str. Alexandri No. 1. 4098

FORGALMAS helyen kiadó aug. 1-re nagy, világos szoba irodának, esetleg műhelynek, nagy mellékhelyiségekkel. Értekezni Arad, Str. Consistorului 29. szám. 4090

Vétel és eladás.
HASZNALT könyveket jó áron vásárol Sándor Hirlapiroda. Arad. 1004

VALODI és itten készített perzsaszőnyegek, antik szalonok, uri szoba berendezés, vitrin, gyári szőnyegek, különböző butordarabok, kézimunkák, márvány íróasztal-készlet, fotelok, festmények, függönyök, ágyterítő, íróasztal-készlet, 12 személyes étkező servise, férfi felöltő, női selyemruha, dísz tárgyak, vitrin tárgyak, stb. igen jutányosan eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. e. jobb. 1000

HENGERES szövőszék eladó. Megtekinthető munkában Arad, Strada Granicerilor (Török Ignác-ucca) 26., sz. emeleten. 4081

EGY szép, fehér leányszoba, olcsón eladó. Arad, Str. Teodor Ciocota (Pöhltenberg Ernő-ucca) 13. 4095

RÉVAI LEXIKON 14 kötet 9000.— lej, Popini: Krisztus Története 360.— lej, Xenopol: Istoria Românilor 200.— lej Knieszer papirkereskedésében Arad, Bulv. Regele Ferdinand 21. 1114

MINDENNEMÜ szőnyeget, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butordarabokat, dísz tárgyakat, mindenféle férfi ruhát stb. bizományba veszek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

NÉ DOBJA el türes Margit creme tegeyleit, 25 lejért tölti Földes Margit creme gyár Hehs Vilmos Arad, (Földes gyógy-szertár mellett) 4026

EZÜSTÖT, antik butort magas árban veszek, két új angol fotel 6000 lejért eladó. Biedermaier garnitúra restaurálva 18.000 lei. Salon Artistique Arad. 2601

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójaiban. 500

Uzletek.
FÜSZER- és csemegeüzletek forgalmas uccákban eladók „Italia” ügynősnégnél Arad, Str. Alexandri No. 1. 4100

CONTINENTAL kereskedelmi vállalat, áit. ügynősnégnél. bizományi iroda Arad, Piata A. Iancu 17. hirdetés. Eladó egy Aradon létező speciális Ker. Vállalat szükségleti cikk, jól felszerelve és bevezetve szükséges tőke az átvételhez cirka 400.000 lej. Az iparvállalat tovább viteléhez jelenleg szakember 4 hónapig rendelkezésre áll. 3776

Ingtalan.
SZÖLLÖK, tanyák Aradon és vidéken 4-23 hold épületekkel, eladók „Italia” ügynősnégnél Arad, Str. Alexandri 1. szám. 4099

KISREBB magánház, olcsón eladó. Arad, Str. Oituz (Illés-ucca) 166. 3980

Oktatás.
ELEMI- és középiskolai növendékek magánoktatását házhoz járva vállalom. Cimeket „Lelkész” jellegre Rudolf Mosse (Sándor Hirlapirodához) kér. 10250

Különféle.
PÉNZKÖLCSÖNÖKET banktól, legelőnyösebben folyósítottak. HAASZ-irodája Arad, Str. Eminescu (v. Deák Ferenc-ucca) 12. szám. 16657

KERELEM. Szegény özvegyasszony öt apró gyermekével kéri a nemesszívű embereket, hogy bérmenemű adományyal segítsenek szomorú helyzetén. Cim özv. Valaczkai Andrásné Arad, Str. Lac Barna (Csutora-ucca) 49. sz. 300

FIGYELEM!
Eredeti perzsai szőnyeg specialista vagyok. Javítok mindenemű szőnyeget a. n. keleti és nyugati anyagon szőnyeget, kermosokba függönyöket, azonnali takarókat, samac pitűzőket, perzsai sálókat stb. — Pecséletek útjait feltűntetők. — Szőnyegetek melyektől, garancia mellett mentesít előnyös árakon.
M. A. PASODIAN Arad, Bulevardul Regale Maria 12. (Fischer Ellz-parkota.)

Friss hal
érkezett 2287
Lutwák József céghez, Arad.

Alkalmi ház eladás! A belváros szélén I. oszt. anyagból épült gyönyörű villaszertu magánház, mely gazdálkodásra kiválóan alkalmas, elfoglalható 3 szobás, fürdőszobás lakással, zárt folyosóval, pincével, külön épült egy szobás konyhás lakással és kerttel előnyös árban eladó. — Megbizott: Haász-irodája Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. szám.

Eladók tőkebefektetésre alkalmas bérházak

Belvárosban emeletes bérház 4 modern fürdőszobás, parkettás lakással, 1 millió 150 ezer lejért. Emeletes 4 lakásos ház modern, fürdőszobás lakásokkal, kerttel 1 millió 250 ezer lejért; 7 lakásos bérház fürdőszobás lakásokkal, 875 ezer lejért. Emeletes bérház 3 üzlethelyiséggel, több lakással, iparteleppel, 2 millió lejért. A belváros közelében 5 lakásos bérház 2 üzlethelyiséggel, elfoglalható lakással, 700 ezer lejért. Magán, kertes, iparvállalat céljaira alkalmas házak, a bel- és külvárosban, mind elfoglalható 3-6 szobás lakásokkal, eladók. — Értekezni lehet: Haász Irodájában Arad, Str. Eminescu (v. Deák Ferenc-u.) 12.

A már több mint 3 év óta Bukarestben létező (Strada General Berthelot 25.) **Figyelem!** Első különleges golyócsapágy javító üzem **FRANZ PESCHL** most már Temesváron is vállal javításokat. **Figyelem!** IV., Str. Gh. Pop de Băsești 9. (Eötvös-ucca.)

Szőllőtermelők!

Nagybecsű figyelmeket felhívom saját érdeklődésben, hogy mindenki igyekezzék megrendelni a román és magyar nyelvű kibocsátott szőlőszőlő és borászati szakismertető könyvet, amely teljes hasznos tudást tartalmaz az összes szőlő betegségről, elhízi védekezéséről és a borok bevezetéséről. A könyvnek ára 50 lej, kérje mindenki és posta útján azonnali megküldöm utánvéttel, vagy ha az összeg előre beutalják, egy franco küldöm. Cim: **Kágyi Szabó István** Első Nagyvásárú Kova Szőlőművelő telepe Nagyvárad, Paroul Carmen Sylva 12. 4068

Eladó jutányos áron
Covasint községben egy régóta fennálló vegyes-üzlet és új, modern ház koresmahelyiséggel, pincével, raktárral s egyéb hozzátartozó épülettel, a község közepén, villanyos megálló-nál, augusztus hó 1-től átvehető és elfoglalható. — Értekezhetni: **Ungurean Victor** kereskedő tulajdonosnál Lipován.

A KÖZLÖNY-t nemcsak helyben, hanem országszerte olvassák, hirdetései ezért eredményesek. Próbálja meg!!